

застойната конвенционалност на “расата, момента и средата”. “Тук е тайната, в подобни само явления може да се определи границата между обикновеното и необикновеното, между слабото и великото, между низките създания и високите характери, които са рядкост във всеки народ и които предшестват смъртната тълпа. Другояче ний не можем да си обясним появяването на Левски в шестдесетата година. Ни възпитание, което е смешно да поменаваме, като говорим за хора като Левски, ни образование, ни пък някаква си среда са повлияли върху него...”¹² Това, разбира се, е гласът на първия биограф, описващ “чудесното раждане” на феномена на различието от тинята на робството. За текста на Яворов този глас е единствената (метаезикова) среда, която може да захрани генетическа продълженост на другостта. И първите прояви на нейните буйства ще са свързани тъкмо с авторитета на бащите - кроткият Гоце, ученолюбивото дете, ще избухне в припадъчния гняв на ругателството, щом се сблъска с клеветата за “божествената святост на славянските учители” и националния мит Левски. Текстът държи да подчертае, че това е гневът на Гоце - “безбожника”, той няма Бог, но има бащи и неслучайно неговият гняв е насочен не към сина-клеветник, а към бащата: “... аз бих желал да направя на сина това, което досега би трябвало сто пъти да бъде направено и на бащата; само баща, свирка на турците, ражда син, пищялка на калугерите!...” (15). Педагогическата отговорност е двупосочна - тя е на бащата, създал “маймуна”, но и на сина, избрал такъв баща. Гоце сам избира своите бащи и чудесното в неговото раждане е в енергиите, направляващи изборността. “Солидният историко-генетичен метод” е принуден да мълчи, абсолютно неспособен да долови семиозиса на мита, да прекрачи през ограничеността на своите референциални зони в зоните на самопораждащия се мит.

Реториката на текстоизграждането ще продължи обаче със спокойната привидност на доброволното си отдаване на този метод. Движението на наративното послушно до натрапчивост ще следва най-важния му принцип - свиване във фактологичното, хроникалното, “никакъв чувствен примес”, “никаква по-

12. Цит. съч., с. 26.